

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie ze skargi E. S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w G. z dnia 7 marca 2018 r. sygn. akt III Ca (...)

w sprawie z powództwa E. S.

przeciwko A. B., M. K., Ł. M., P. T., J. N., B. K. i B. T.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaniechanie naruszeń,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 maja 2019 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

E. S. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 7 marca 2018 r., którym oddalono apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 12 kwietnia 2017 r. Wyrokiem tym Sąd I instancji oddalił powództwo E. S. w sprawie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaniechanie naruszeń.

Skarga powódki została oparta na zarzutach wskazanych w art. 424⁴ k.p.c. Skarżąca zarzuciła:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 199 k.c., poprzez jego niezastosowanie; art. 222 §2 k.c. w zw. z art. 206 k.c. poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie oraz art. 5 k.c. przez jego niezasadne zastosowanie w niniejszej sprawie,

2. Naruszenie przepisów postępowania, tj.: art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. poprzez niezasadne przyjęcie przez Sąd Odwoławczy, że Sąd I instancji przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe i na tej podstawie poczynił właściwe ustalenia faktyczne; art. 386 § 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie uchylenia przez Sąd Odwoławczy zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Z. ze względu na nierozpoznanie istoty sprawy; art. 176 ust. 1 oraz art. 78 zd. 1 Konstytucji RP, które spowodowało niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia i uniemożliwiło powódce realizację jej prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu dwuinstancyjnym.

W skardze powódka wskazała przepisy prawa procesowego oraz prawa materialnego, z którymi sprzeczny jest zaskarżony wyrok: art. 199 k.c., art. 222 § 2 k.c. w zw. z art. 206 k.c., art. 5 k.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., art. 386 § 4 k.p.c. oraz art. 176 ust. 1 oraz art. 78 zd. 1 Konstytucji RP. Podniosła, że zaskarżone orzeczenie wyrządziło jej istotną szkodę niemajątkową oraz majątkową, w związku z oddaleniem powództwa w sprawie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaniechanie naruszeń poprzez nakazanie pozwanym: A. B., M. K., Ł. M., P. T., J. N., B. K., B. T., aby usunęli kamery zainstalowane na terenie części wspólnej nieruchomości oraz zaniechali montażu jakichkolwiek urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, bądź atrap takich urządzeń. W ocenie skarżącej wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, spełnienie wymogów określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. sprowadza się do konieczności złożenia przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła, wskazania jej rodzaju, wysokości i czasu powstania oraz wykazania, że szkoda już powstała i jest następstwem wydania zaskarżonego orzeczenia, a także powołania lub przedstawienia dowodów albo innych środków uwiarygodniających jego twierdzenia w tym przedmiocie (por. np.: postanowienie SN z dnia 11 sierpnia 2005 r. III CNP 4/05, OSNC 2006/1/16). Wymóg takiego określenia szkody i jej

uwiarygodnienia dotyczy zarówno szkody majątkowej jak i szkody niemajątkowej, poniesionej w wyniku wydania zaskarżonego orzeczenia (por. np.: postanowienie SN z dnia 20 grudnia 2007 r. IV CNP 192/07, niepubl.). Tylko takie wypełnienie przesłanki art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. umożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę, czy uprawdopodobnione zostało wyrządzenie szkody przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, co jest warunkiem *sine qua non* wydania przez ten Sąd orzeczenia stanowiącego prejudykat dla roszczeń dochodzonych na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. Jak wskazała skarżąca, wyrządzona jej szkoda majątkowa, w związku z wydaniem zaskarżonego skargą orzeczenia, polegała na nałożeniu na nią obowiązku zapłaty wszystkich kosztów tj.: solidarnie 2.519,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za pierwszą instancję oraz 257,14 zł na rzecz każdego z pozwanych w postępowaniu odwoławczym. Do tych strat skarżąca zaliczyła też poniesione przez nią koszty zastępstwa procesowego na rzecz swojego pełnomocnika z wyboru oraz koszty sporządzenia kopii materiałów celem zainicjowania postępowania wywołanego wniesieniem skargi. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone (por.: postanowienia SN - z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06, niepubl.; z 16 maja 2012 r., II CNP 6/12, Lex nr 1232596; z 31 października 2013 r., IV CNP 34/13, Lex nr 1391302). W konsekwencji przyjąć należy, że skarżąca błędnie utożsamia wskazaną przez siebie szkodę z kosztami postępowania, a jej uprawdopodobnienie polegające, w szczególności, na zapłacie kosztów zasądzonych prawomocnym orzeczeniem (kwestionowanym skargą), nie stanowi szkody w rozumieniu art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Przez analogię przyjąć należy, że nie stanowi takiej szkody także fakt poniesienia wydatków na pomoc prawną i kserowanie materiałów, bezpośrednio związanych z prowadzeniem postępowania, które nie zostało jeszcze rozstrzygnięte.

W dalszej kolejności skarżąca wskazała, że wyrządzona jej szkoda wskutek wydania niezgodnego z prawem orzeczenia polega na pozbawieniu jej prawa do niezakłóconego i swobodnego korzystania z części wspólnych budynku w takim zakresie, w jakim daje się to pogodzić ze współposiadaniem i współkorzystaniem z

rzeczy albowiem monitorowanie klatki schodowej i innych miejsc w obrębie widoczności kamer, które skądinąd można manualnie nakierować na inną przestrzeń, powoduje ograniczenie prawa powódki do określonego, nieujawnianego osobom trzecim stanu emocji, stanu zdrowia, stanu zamożności, posiadanych znajomości, czasu wykonywania czynności życiowych lub zawodowych - a zatem jej osobistego prawa podmiotowego do prywatności i wizerunku. Jak wynika jednakże z orzecznictwa Sądu Najwyższego szkoda niemajątkowa w postaci krzywdy może stanowić podłoże skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zupełnie wyjątkowo (por. np.: postanowienie SN z dnia 29 września 2017 r., III CNP 8/17, niepubl.) W obowiązującym stanie prawnym zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, którego oczekuje skarżąca może być przyznane jedynie w wypadkach wskazanych w ustawie. Poza takimi przypadkami przewidzianymi w przepisach szczególnych, w przepisach kodeksu cywilnego ustawodawca dopuścił zadośćuczynienie pieniężne jedynie w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (art. 445 § 1 w związku z art. 444 § 1), w wypadku pozbawienia wolności, w wypadku skłonienia za pomocą podstępów, gwałtu lub nadużycia stosunku zależności do poddania się czynowi nierządному (art. 445 § 2 w związku z art. 444 § 1) oraz w razie naruszenia dobra osobistego (art. 24 § 1 i art. 448). Ogólnikowe, zaś, twierdzenia skarżącej o naruszeniu jego godności (prawo do prywatności, wizerunku i dobrego imienia) oraz powstania rozstroju w sferze jej zdrowia psychicznego i utracie zaufania do organów wymiaru sprawiedliwości i wiary w społeczeństwo obywatelskie nie mogą być uznane za uprawdopodobnienie szkody niemajątkowej, pozostającej w normalnym związku przyczynowym z wydaniem zaskarżonego wyroku, która miałaby podlegać naprawieniu przez przyznanie od Skarbu Państwa zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 417¹ § 2 k.c.). Nadto, aby rzeczona skarga spełniała element konstrukcyjny z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zadośćuczynienie pieniężne powinno było być skonkretyzowane, tak jak szkoda materialna. W efekcie wypełnienie tego wymogu sprowadzało się do wskazania jego wysokości oraz uprawdopodobnienia, że krzywda została wyrządzona na skutek wydania zaskarżonego rozstrzygnięcia. Tego wymagania skarżąca nie dopełniła.

W tej sytuacji z racji niespełnienia w skardze wymogu przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. należało skargę odrzucić, jako niedopuszczalną na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c.

jw